

CONNEX

Kogukonna **LÕIMUMISE** **TÖÖRIISTAKOMPLEKT**

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvavaks

Lahtiütlus

Tänuavaldus: see tööriistakomplekt on välja töötatud Erasmus+ täiskasvanuhariduse väikepartnerluse (KA210-ADU) projekti „Kogukonnasidemete ja kultuurilise lõimumise tugevdamine kunsti kaudu sisse­rändajate ja kohalike elanike jaoks” raames, mida rahastab Euroopa Komisjon toetuslepingu numbriga 2024-2-EE01-KA210-ADU-000286351.

Projekti kestus on 15 kuud ning käesolev väljaanne avaldati 15. mail 2025. Projekt sai teoks tänu meie partnerite koostööle:

- SATU (Eesti)
- CESTA (Slovakkia)
- DUNAJ (Poola)

Eriline tänu noorsootöötajatele ja läbiviijatele, kes töid tööriistakomplekti arendamise igasse etappi oma loovuse, lood ja vaatenurgad.

Lahtiütlus

Euroopa Komisjoni toetus selle väljaande koostamisele ei tähenda sisu heakskiitmist. Väljaanne kajastab üksnes partnerite seisukohti ning komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

Autoriõiguse märkus

See litsents lubab kasutajatel materjali levitada, remiksida, kohandada ja edasi arendada igas vormis ja meediumis ainult mitteärilistel eesmärkidel, tingimusel et algallikale viidatakse. Kõik kohandused tuleb jagada sama litsentsi tingimustel. Kui kasutate või kohandate selle väljaande sisu, lisage palun järgmine tekst:

"See sisu on välja töötatud, kasutades CONNEXi projekti „Kogukonnasidemete ja kultuurilise lõimumise tugevdamine kunsti kaudu sisse­rändajate ja kohalike elanike jaoks” materjale (projekti number: 2024-2-EE01-KA210-ADU-000286351)."

Kõik selles väljaandes kasutatud visuaalid pärinevad partneritelt, osalevatelt asutustelt või Canvast.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Authorid

Kogukonna lõimumise tööriistakomplekt on välja töötatud CONNEXi projekti raas.

Projekt ja koostajad:

Projekti nimi: Strengthening Community Bonds and Cultural Integration Through Arts for Migrants and Locals (Acronym: CONNEX)

Projekti number: 2024-2-EE01-KA210-ADU-000286351

Avaldamise kuupäev: 6. juuni 2025

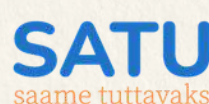
Partnerid ja koostajad:

SATU MTÜ
info@satu.ee

Spoločná cesta-fórum pre dialóg, o. z.
info@spolocnacesta.sk

DUNAJ INSTYTUT DIALOGU
info@dialoginstytut.pl

Projekti on rahastatud Euroopa Komisjoni toetusel. Käesolev dokument kajastab ainult partnerite seisukohti ning komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

Sisukord

5

Projektist

6

moodul 1

Sissejuhatus kaasavate kogukonnaürituste korraldamisse

10

moodul 2

Kultuuritundlikkuse ja teadlikkuse arendamine

15

moodul 3

Naabrussuhete soodustamine

21

moodul 4

Kunst sotsiaalse lõimumise vahendina

27

moodul 5

Kultuuri- ja traditsiooniliste pidustuste korraldamine

34

moodul 6

Koostöised vabatahtlikud projektid kunsti ja kultuuri kaudu

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Projektist

Selle projekti eesmärk on toetada pagulaste edukat lõimumist uutesse kogukondadesse ning samal ajal tugevdada naabruskonnasidemeid. Korraldades erinevaid kaasavaid tegevusi ja kultuurivahetusi, soovime aidata uustulijatel uue keskkonnaga kohaneda ning samal ajal kasvatada kõigi elanike seas tugevamat kogukonnatunnet. Nende tegevuste kaudu püüame luua sidusamat ja toetavamast keskkonda, mis väärtustab mitmekesisust ning julgustab vastastikust austust.

Eesmärgid:

1. Aidata sisseändajatel ja pagulastel uutes kogukondades kohaneda, soodustades tähenduslikke kohtumisi ning tugevaid sidemeid kohalike elanike ja uustulijate vahel.
2. Kasutada kunsti- ja kultuuriüritusi inimeste kokku toomiseks, et kõik saaksid üksteist paremini mõista ning tunda, et nad kuuluvad kogukonda.
3. Pakkuda sisseändajatega töötavatele inimestele koolitust kogukonnaürituste korraldamiseks, keskendudes kultuuriteadlikkusele, planeerimisele ja kohalike kaasamisele.
4. Luua praktiliste töötubade kaudu võimalusi kultuurivahetuseks, kus sisseändajad ja kohalikud saavad kokku tulla, traditsioone tähistada ja kogukonnasidemeid tugevdada.
5. Koostada kogukonna lõimumise tööriistakomplekt, mis sisaldab praktilisi kunstipõhiseid ürituste ideid, mis aitavad sisseändajatel ja kohalikel suhelda ning koostööd teha.
6. Tõsta teadlikkust kultuurilise mitmekesisuse ja lõimumise olulisusest video abil, mis tutvustab edukaid näiteid tugevamate ja sidusamate naabruskondade loomisest.

Tööriistakomplekti moodulid:

Moodul 1: Kaasavate kogukonnaürituste korraldamine - koostanud CESTA.
 Moodul 2: Kultuuriteadlikkuse ja teadlikkuse arendamine - koostanud SATU.
 Moodul 3: Naabrussuhete soodustamine - koostanud DUNAJ.
 Moodul 4: Kunst sotsiaalse lõimumise vahendina - koostanud DUNAJ.
 Moodul 5: Kultuuri- ja traditsiooniliste pidustuste korraldamine - koostanud CESTA.
 Moodul 6: Koostöösised vabatahtlikud projektid kunsti ja kultuuri kaudu - koostanud SATU.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

MOODUL 1

Sissejuhatus: kaasavate
kogukonnaürituste
korraldamine

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Kogukonnaüritused

Kogukonnaüritustel on jõud kujundada seda, kuidas inimesed tunnevad ennast ja üksteist. Need loovad tingimused sõpruseks, dialoogiks, koostööks ja ühisteks mälestusteks. Sisserändajatele ja uustulijatele võivad sellised üritused olla esimene samm kodutunde tekkimise poole. See moodul on loodud lähtepunktina - laia sissejuhatuseks väärtustesse, põhimõtetele ja formaatidesse, millele kaasav ürituste planeerimine toetub.

Allikas: Spoločná cesta

Selle asemel et keskenduda kohe ühele kindlale tegevusele, annab see moodul ülevaate viiest eri tüüpi üritusest, mis aitavad luua sidemeid sisserändajate ja kohalike kogukondade vahel. Need üritused ei ole mõeldud täiuslike mudelitena, vaid paindlike ja kohandatavate ideedena, mida saab eri kontekstides edasi arendada. Loodame, et nende tegevustüüpidega tutvumine innustab teid looma oma kaasavaid kokkusaamisi.

Kaasamine tähendab

enamat kui lihtsalt kõigi kutsumist. See tähendab läbimõeldud tähelepanu ligipääsetavusele, esindatusele ja emotsionaalsele turvalisusele. See tähendab iga inimese ainulaadse panuse märkamist ja väärtustamist ning selliste ruumide loomist, kus inimesed ei ole üksnes kohal, vaid on päriselt kaasatud. Järgmises viies moodulis leiate erinevaid lähenemisviise kaasava kogukonna ülesehitamiseks.

Allikas: Spoločná cesta

Iga moodul keskendub eri tüüpi üritusele või tegevusele, pakkudes mitte ainult kirjeldusi, vaid ka sügavamat mõtisklust iga formaadi teooria ja eesmärgi üle. Järgnevalt näete, mida oodata.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Moodul 2: Kultuuritundlikkuse ja teadlikkuse arendamine

See moodul uurib, kuidas kultuurile suunatud üritused saavad luua lugupidava ruumi vahetuseks. Jõuluehete töötoa näitel näitab see, kuidas ühised kultuurilised rituaalid aitavad osalejatel leida ühist pinda ja samal ajal õppida tundma erinevusi. Nii sisserrändaja- kui ka kohaliku taustaga osalejad võtavad osa võrdsetel alustel ning keskmes on kuuluvus ja ühislooming.

moodul 3: Naabrussuhete soodustamine

Igapäevased žestid, näiteks ühise söögi jagamine või tervituste vahetamine, võivad kogukonna loomisel palju muuta. See moodul keskendub mitteametlikele sündmustele, nagu algatus „Tunne oma naabrit”, kus väikesed külalislahkuse teod loovad suure mõju. Traditsioonilise toidu pakkumise, väikeste kingituste valmistamise või õues toimivate kohtumiste korraldamise kaudu julgustatakse sisserrändajaid võtma juhtrolli tähenduslike sidemete loomisel oma naabruskonnas.

Moodul 4: Kunst sotsiaalse lõimumise vahendina

Kunst võimaldab inimestel rääkida ilma sõnadeta. See moodul uurib, kuidas loovus võib saada sillaks kultuuride vahel. See toob esile kaasavad kunstilised töötoad, kus osalejad väljendavad oma emotsioone ja lugusid praktilise loometegevuse kaudu. Olgu selleks aluste maalimine või avaliku kunsti ühine kujundamine - sellised koostöised tegevused edendavad empaatiat ja vastastikust tunnustust. Kunstist saab kaasamise ühine keel.

Moodul 5: Kultuuri- ja traditsiooniliste pidustuste korraldamine

Kultuuripärandi avalikud tähistamised võivad tugevdada kogukonnasidemeid. See moodul tutvustab mudeleid suuremate, avalikkusele suunatud ürituste korraldamiseks, mis tähistavad mitmekesisust - näiteks kultuurfestivalid või rahvuspäevade tähistamised. Osalejad õpivad tagama õiglast esindatust, koordineerima logistikat ja edendama lugupidavat uudishimu. Sellised üritused muutuvad võimsateks platvormideks nähtavuse ja ühise jagamise jaoks.

Moodul 6: Koostöised vabatahtlikud projektid kunsti ja kultuuri kaudu

Viimases moodulis käsitleme fotonäitusi ja loomingulisi projekte, mis annavad hääle isiklikele kogemustele. Nii sisserrändajaid kui ka kohalikke kutsutakse mõtisklema selle üle, mida üks paik nende jaoks tähendab - fotograafia, lugude jutustamise või sümbolsete kogukonnas osalemise tegude kaudu. Need koostööprojektid ei loo üksnes ilu, vaid kasvatavad ka usaldust, loovad võrgustikke ja teevad nähtavaks varjatud lood, mis kujundavad meie kogukondi.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Igal moodulil on oma fookus, struktuur ja tööriistad. Neid ühendab veendumus, et kogukonnad on kõige tugevamad siis, kui neid ehitatakse koos – **hoolivuse, uudishimu ja vastastikuse austusega.**

Oleme otsustanud sellesse esimesse moodulisse konkreetseid tegevusi ega juhtumiuuringuid mitte lisada. Selle asemel pakub sissejuhatav osa visiooni ja struktuuri: viis üritusetüüpi, viis viisi tähenduslike kohtumiste loomiseks, viis lähenemist kaasavate kogukondade ehitamiseks. Üksikasjad tulevad hiljem – kuid **mõtteviis algab siit.**

Tööriistakomplektiga edasi liikudes julgustame teid lugema iga moodulit avatud meele ja tegutsemisvalmidusega. Kujutage ette, kuidas neid mudeleid võiks kohandada teie enda kontekstiga. Mõelge oma kogukonna vajadustele, rütmile ja lugudele. Te ei pea kõike tegema täpselt nii, nagu siin kirjeldatud. Kõige olulisem on teie kavatsus - tuua inimesi kokku viisil, mis on lugupidav, tervitav ja inimlik. **Loodame, et see tööriistakomplekt on teile mitte ainult abivahend, vaid ka kutse korraldada üritusi, kus igaüks tunneb, et ta kuulub.**

Allikas: Spoločná cesta

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvavaks

MOODUL 2

Kultuuritundlikkuse ja
teadlikkuse arendamine

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvavaks

Siisejuhatatus

Moodul „Kultuuritundlikkuse ja teadlikkuse arendamine” on loodud selleks, et aidata osalejatel arendada teadmisi, hoiakuid ja oskusi, mida on vaja kultuuriliste erinevuste vahel lugupidavalt ja tõhusalt tegutsemiseks. Tänapäeva mitmekesisetes kogukondades on kultuuritundlikkus oluline pädevus kaasava keskkonna loomiseks, kus igaüks tunneb end väärtustatuna, mõistetuna ja turvaliselt.

Moodul kasutab praktilist ja interaktiivset lähenemist - näiteks hooajaliste või traditsioonipõhiste töötubade kaudu -, et uurida, kuidas kultuurilised uskumused, väärtused ja käitumisviisid mõjutavad seda, kuidas inimesed suhtlevad, tähistavad ja koostööd teevad. Osalejad õpivad märkama kultuurilisi eeldusi - nii enda kui ka teiste omi -, mõtisklema eelarvamuste üle ja harjutama empaatiat. Moodul toetab juhendajaid, vabatahtlikke, õpetajaid ja kogukonnatöötajaid selliste keskkondade loomisel, kus kultuurilist mitmekesisust nähakse tugevusena, mitte takistusena.

Teoreetilised raamistikud

Kultuuritundlikkuse mõiste tugineb interkulturalismi teooriale, mis rõhutab tähenduslikku suhtlust erineva kultuuritaustaga inimeste vahel. Assimilatsiooni edendamise asemel toetab interkulturalism vastastikust õppimist ja kohanemist avatud dialoogi ning jagatud kogemuste kaudu. Selles vaates ei ole kultuuritundlikkus passiivne sallivus, vaid aktiivne protsess, milles püütakse teisi mõista ja samal ajal kriitiliselt mõtestada omaenda kultuurilist vaatenurka.

Kogukonna arendamise vaatenurgast on kultuuritundlikkuse arendamine oluline sotsiaalse kapitali, eriti sildava kapitali tugevdamiseks - see tähendab usaldust ja koostööd erinevate rühmade vahel. Sotsioloog Milton J. Bennetti kultuuridevahelise tundlikkuse arengumudel (DMIS) pakub kasuliku raamistiku: see kirjeldab etappe, mida inimesed läbivad kultuuridevahelise pädevuse kasvamisel, alates erinevuste eitamisest kuni mitme vaatenurga lõimimiseni. See moodul rakendab neid teadmisi praktilises keskkonnas, julgustades arengut suhtluse, empaatia ja ühisloomingu kaudu.

Allikas: Bennett, M. J. (2017). Development model of intercultural sensitivity. In Kim, Y. (Ed.), International Encyclopedia of Intercultural Communication. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Tegevus: jõuluehete töötuba

See tegevus kutsub sisse­rändajaid ja kohalikke elanikke kokku looma talve- või jõuluteemalisi kaunistusi kaasavas ja tervitavas keskkonnas. Religioossetele aspektidele keskendumise asemel tõstab töötuba esile universaalseid väärtusi, nagu soojus, valgus, koosolemine ja loovus.

Erineva kultuuritaustaga osalejad kaunistavad ühist kogukonnaruumi, jagades samal ajal lugusid ja traditsioone, mis on seotud talviste tähistamisega. Kaunistuste valmistamine muutub tähenduslikuks viisiks kultuuriliste erinevuste uurimiseks, ühiste väärtuste märkamiseks ja lugupidava dialoogi edendamiseks. Tegevus toetab kultuuritundlikkuse arengut, kasutades kunsti ja jagatud kogemusi sillana kogukondade vahel.

Kuidas seda kasutada

Tegevust saab kasutada praktilise sissejuhatuse­na kultuuritundlikkuse koolitusse. See julgustab osalejaid:

- uurima oma kultuurilisi tavasid;
- õppima tundma teiste traditsioone;
- mõtisklema sümbolite, harjumuste ja emotsionaalsete seoste üle, mis on seotud pühade ja aasta­aegadega

Läbiviijad saavad seda kasutada soojendustegevuse­na laiemaks kultuuridevaheliseks õppeks või eraldiseisva kogukonda loova ürituse­na.

Ajakava

Tervitus ja Sissejuhatus (10 minutit):

- lühike jutt sellest, kuidas pühad ja kaunistused kannavad eri kultuurides erinevaid tähendusi.
- osalejaid kutsutakse mõtisklema oma tausta talvetraditsioonide üle.

Loov kaunistamise sessioon (45–60 minutit):

- materjalid on olemas (paber, männikäbid, kangad, sädelus, markerid).
- osalejad loovad ehteid ja jagavad väikestes rühmades isiklikke lugusid.

Sümbolite lugude jagamine ja vahetus (20 minutit):

- rühmad esitlevad oma kaunistusi ning nende taga olevat lugu või tähendust.
- läbiviijad seovad lood laiemate kaasamise ja mitmekesisuse teemadega.

Refleksioon ja grupifoto (10 minutit):

- lõpuring, kus iga osaleja jagab üht taipamist või uut vaatenurka.
- soovi korral võib kaunistused panna välja avalikus ruumis.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

SPOLOČNÁ CESTA
Občianske združenie

Tegevuse pealkiri: Jõuluehete töötuba

Tegevuse tüüp

- kogukondlik kunstitöötuba;
- hooajaline kultuurivahetus;
- kogemusõpe

Sihtrühm

- sisserändajad ja pagulased;
- kohalikud elanikud;
- vabatahtlikud, õpetajad ja noorsootöötajad;
- eri vanuses ja erineva taustaga kogukonnarühmad

Millal kasutada?

Detsembris, jõuluaja või teiste kultuuriliselt oluliste talvepühade läheduses.

Vajalikud materjalid

- taaskasutus- ja käsitöömaterjalid (paber, männikäbid, vilt, käärid, liim jne);
- lauad ja toolid;
- mahe taustamuusika (valikuline);
- ruum või sein ehete väljapanekuks;
- soojad joogid ja suupisted, et toetada mitteametlikku suhtlust

Arendatavad oskused

- empaatia ja teise vaatenurga mõistmine;
- aktiivne kuulamine;
- kultuuridevaheline suhtlus;
- sümbolite tõlgendamine ja väljendamine;
- loov koostöö

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Soovitused mooduli kohta

Nõuanded õppijatele

- Kaunistamiseks ei ole üht „õiget viisi” - keskendu sellele, mida sümbolid sinu jaoks tähendavad.
- Küsi teistelt nende traditsioonide kohta ja kuula hinnanguid andmata.
- Kasuta ruumi selleks, et väljendada, kuidas talv tundub emotsionaalselt, mitte ainult visuaalselt.
- Naudi protsessi - loovus avab uksi ühenduse tekkimiseks!

Mida vältida

- Ära raami töötuba religioosse õpetuse ümber.
- Ära keskendu ainult esteetikale - sea esikohale ühendus.
- Ära struktureeri üritust üle; jäta ruumi spontaansusele.
- Ära eelda, et kõik tunnevad jõulu- või talvetraditsioone.

Hääled ürituselt

“Mulle meeldis teha midagi ilusat koos inimestega, kellega olin just kohtunud - see tundus nagu kodu.”

-Osaleja Türgist

“Jagasime oma lugusid kääride ja liimiga. Tõlget polnud vaja.”

-Osaleja Ukrainast

“Üheks hetkeks olime lihtsalt naabrid, mitte välismaalased.”

-SATU MTÜ mmeskonnaliige

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

"Hea sõber, hea naaber võib aidata sul sisseerändajana iseennast leida."

Allikas: Social Capital and Integration for People from Refugee and Asylum-Seeking Backgrounds

MOODUL 3

Naabrussuhete soodustamine

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Siisejuhatatus

Naabritega sidemete loomine on üks lihtsamaid, kuid samas võimsamaid viise sisserändajate lõimumise toetamiseks. See moodul uurib, kuidas mitteametlikud igapäevased suhtlused - näiteks toidu jagamine, tervituste vahetamine või ühistes traditsioonides osalemine - võivad luua usaldust, tuttavlikkust ja kuuluvustunnet. Praktiliste näidete ja loovate tegevuste kaudu näitab moodul, kuidas väikesed žestid võivad viia tugevate ja kaasavate kogukondadeni.

Teoreetilised raamistikud

Mitteametlikud sotsiaalsed suhtlused on lõimumisprotsesside oluline osa, eriti naabruskonna tasandil. Mitteametliku sotsiaalse lõimumise mõiste (Penninx & Garcés-Mascareñas, 2016) viitab struktureerimata igapäevastele kohtumistele, mille kaudu sisserändajad saavad järk-järgult osaks vastuvõtva ühiskonna sotsiaalsest koest. Ühised eined, kultuurivahetused või huvirühmad loovad spontaanseid, kuid tähenduslikke sidemeid. Need mikrokohtumised võivad aja jooksul kasvatada usaldust, tuttavlikkust ja kaasatust - pikaajalise lõimumise olulisi elemente.

Kohtumisruumide mõiste (Valentine, 2008) rõhutab avalike ja poolavalike ruumide tähtsust, kus erineva taustaga inimesed saavad kohtuda ja suhelda. Sellised ruumid - pargid, kogukonnakeskused või isegi kortermajade ühised alad - muutuvad olulisteks kultuuridevahelise dialoogi paikadeks. Kui kohtumised on regulaarsed ja vastastikused, võivad need vähendada eelarvamusi, edendada empaatiat ja tugevdada vastastikust mõistmist. Sisserändajatel, kes algatavad sellistes ruumides kaasavaid tegevusi, on oluline roll keskkondade kujundamisel, kus kogukonnasidemed saavad loomulikult kasvada.

Allikas: Penninx R, Garcés-Mascareñas B. The concept of integration as an analytical tool and as a policy concept. Integration processes and policies in Europe: Contexts, levels and actors. 2016:11-29.

Valentine G. Living with difference: reflections on geographies of encounter. Progress in human geography. 2008 Jun;32(3):323-37.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Juhtumiuuring: projekt „Tunne oma naabrit”

Dunaj Dialog Institute'i loodud algatus „Tunne oma naabrit” on mitmeetapiline kogukonna kaasamise projekt, mille eesmärk on soodustada naabuslikke suhteid sisse­rändajate kogukondade ja kohalike elanike vahel. Projekt on suunatud sisse­rändajatest töötajatele ja nende peredele ning soovib kasvatada usaldust, vastastikust tunnustust ja kuuluvust kultuuriliselt tähenduslike jagamise ja külalislahkuse tegude kaudu. Projekt viiakse ellu kolmes sümboolses etapis, mis on juurdunud nii sisse­rändajate kui ka kohalikes traditsioonides:

Noa pudingu ehk aşure jagamine:

Sisse­rändajatest vabatahtlikud valmistavad ja jagavad oma piirkonna naabritele aşure't - traditsioonilist magustoitu oma kultuurist. Toidu jagamine on lihtne ja soe viis kontakti alustamiseks, heatahtlikkuse väljendamiseks ning oma kultuuripärandi tutvustamiseks.

Jõulukingituste jagamine:

Jõuluajal valmistavad osalejad väikeseid kingitusi või käsitsi kirjutatud kaarte ja viivad need naabritele. See etapp võimaldab sisse­rändajatel suhestuda kohalike tavadega ja panustada pühade õhkkonda, tugevdades jagatud inimlikkuse ja tähistamise tunnet.

Lihavõttevahetus ja kutsed õue:

Viimases etapis märgivad sisse­rändajate pered sümboolse kingivahetusega lihavõtteid ning kutsuvad naabreid ühisele õuetegevusele, näiteks piknikule, jalutuskäigule või spordiüritusele. Need ühised kogemused viivad suhte uksepakult edasi ühisesse avalikku ruumi.

Kogu projekti jooksul dokumenteerivad osalejad oma kohtumisi fotode ja videotega, mida jagatakse sotsiaalmeedias, võimendades kaasamise ja kultuuridevahelise solidaarsuse sõnumit. Lihtne tegu - naabri uksele koputamine - kui seda korrata sadu kordi, muutub tähenduslikeks sotsiaalseteks sildadeks.

Tulemused:

- Loodi madala lävega võimalusi kontaktiks sisse­rändajate ja kohalike vahel.
- Julgustati sisse­rändajatest osalejaid võtma sotsiaalses suhtluses algatust.
- Kasvatati korduvate ja kultuuritundlike žestide kaudu usaldust ja tuttavlikkust.
- Muutusi hoiakud, sest sisse­rändajaid nähti aktiivsete ja heldete kogukonnaliikmetena.
- Naabreid julgustati osalema jätku­üritustel, mis toetas vastastikust lõimumist.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Tegevuse pealkiri: Kodumaitse - kokandustöötuba kultuurilise ühenduse loomiseks

Kirjeldus

Osalejaid kutsutakse valmistama lihtsat rooga oma kodumaalt või kultuurist, kas individuaalselt või väikestes meeskondades. Toidu valmistamise ajal jagavad nad retsepti taga olevaid mälestusi, tähendusi või traditsioone. Kui toit on valmis, kogunevad kõik ühiseks eineks, vahetavad lugusid ja õpivad iga roa kultuurilise tähenduse kohta. Soovi korral võivad osalejad retseptid ja lood kirja panna, et luua väike kultuuridevaheline kokaraamat või digitaalne kogumik.

Tegevuse ajakava

Steps:

1- Tervitus ja sissejuhatus (10 minutit):

selgita, et toit on universaalne keel, mis ühendab inimesi üle piiride. Julgusta osalejaid keskenduma jagamisele, mitte täiuslikkusele.

2- Kokkamise sessioon (45–60 minutit):

jaga osalejad rühmadesse või paaridesse. Alustage kokkamist ja lugude jagamist rahulikus, koostöises õhkkonnas. Läbiviijad saavad ringi liikuda ja julgustada vestlusi küsimustega:

- “Millal te seda rooga tavaliselt sööte?”
- “Millised mälestused selle retseptiga seostuvad?”
- “Kas see on toit, mida valmistate külalistele või perepidudeks?”

3- Ühine eine ja kultuurivahetus (30 minutit):

kogunege laua ümber, maitske üksteise roogasid ja jätkake dialoogi. Jätke aega mitteametlikuks suhtluseks ja lugude jutustamiseks.

4- Valikuline lõpetus (10 minutit):

paku võimalust kirjutada või joonistada oma retsept/lugu kaardile. Koguge kaardid ühisele retseptiseinale või vihikusse.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Tegevuse pealkiri: Kodumaitse - kokandustöötuba kultuurilise ühenduse loomiseks

Millal kasutada?

Sobib kogukonna lõimumise või kultuuridevahelise programmi keskmisesse või edasijõudnud etappi, et soodustada dialoogi, lugude jagamist ja usalduse loomist ühiste kulinaarsete kogemuste kaudu.

Tegevuse tüüp

Praktiline kokkamissessioon, kultuuriline jagamine, lugude jutustamine ja mitteametlik sotsiaalne suhtlus.

Sihtrühm

Sisserändajad, pagulased ja kohalikud elanikud alates 16. eluaastast.

Arendatavad oskused

- kultuuriline eneseväljendus toidu kaudu;
- koostöö ja meeskonnatöö;
- suuline lugude jutustamine ja mälestuste jagamine;
- mitteametlik keelepraktika;
- empaatia ja kultuuridevaheline mõistmine

Vajalikud materijalid

- ligipääs köögile või mobiilsele kokkamisjaamale;
- valitud roogade koostisosad - osalejad võivad tuua oma kultuurist retsepte või koostisosi;
- köögitarbed, pannid, lõikelauad jne;
- pöllded, kindad ja puhastusvahendid;
- lauad ja toolid söömiseks ja jagamiseks;
- paberkaardid või tahvlid retseptide nimede ja lugude kirjutamiseks.

Nõuanded õppijatele

- Jaga rooga, mis on sinu jaoks tähenduslik - see ei pea olema pidulik ega keeruline.
- Ole avatud uute maitsete proovimisele ja küsimuste esitamisele.
- See tegevus on ühenduse, mitte võistluse jaoks.
- Mõnikord tulevad parimad mälestused kõige lihtsamate toitude juurde.

Co-funded by
the European Union

Soovitused mooduli kohta

Videod

- **Unity in Diversity – Singapore**

Lühike videosari, mis tutvustab jõupingutusi sildade loomiseks Singapuri mitmekesiste kogukondade vahel.

<https://www.mccy.gov.sg/-/media/Unity-in-Diversity.pdf>

Projektid

- **Intercultural Gardens – Saksamaa**

Projekt, mis julgustab kultuuridevahelist vahetust kogukonnaaianduse kaudu.

<https://www.mccy.gov.sg/-/media/Unity-in-Diversity.pdf>

Akadeemilised artiklid

- **Migrants' Community Participation and Social Integration in Urban Areas** (ScienceDirect)

<https://www.mccy.gov.sg/-/media/Unity-in-Diversity.pdf>

- **Internal Migrants' Social Integration Through Community Volunteering** (Oxford Academic)

<https://academic.oup.com/migration/article/13/1/mnae053/7967205?login=false>

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

"Kunst ei ole peegel, mida hoitakse reaalsuse ees, vaid haamer, millega seda
kujundada."
Bertolt Brecht

MOODUL 4

Kunst sotsiaalse lõimumise
vahendina

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Siisejuhatatus

Kunst on universaalne keel, mis võib ehitada sildu seal, kus sõnad või süsteemid seda ei suuda. See moodul tutvustab, kuidas kunstiline eneseväljendus - maalimise, käsitöö või ühise loomise kaudu - saab toetada sisserändajate sotsiaalset lõimumist, soodustades dialoogi, empaatiat ja jagatud kuuluvustunnet. Praktiliste tegevuste ja päriseluliste näidete abil näitab moodul, kuidas kogukonnad saavad lihtsate loovate vahendite abil tuua kokku erinevaid inimesi ja muuta erinevused ühenduseks.

Teoreetilised raamistikud

Kunstipõhised lõimumispraktikad lähtuvad arusaamast, et loovus ületab keelebarjääre ja kultuuripiire. Esteetilise hariduse teooria (Greene, 1995) järgi aitab kunstiline kaasatus inimestel näha maailma mitmest vaatenurgast ning arendab kujutlusvõimelist empaatiat. Sisserändajate jaoks võib kunstiga tegelemine olla viis töödelda isiklikke kogemusi, väljendada identiteeti ja suhelda teistega mitteverbaalsel, kuid sügavalt inimlikul moel.

Sotsiaalsete muutuste osaluskunsti mõiste (Boal & McBride, 2020; Kay, 2000) rõhutab koostöiste loominguiliste tegevuste rolli marginaliseeritud rühmade võimestamisel. Kui sisserändajad loovad koos kohalike elanikega kunsti, ei ole nad lõimumistegevuste passiivsed vastuvõtjad, vaid aktiivsed tegutsejad, kes kujundavad ühiseid kultuuriruumi. Sellised kaasavad protsessid aitavad kasvatada usaldust, vastastikust tunnustust ja kollektiivset kuuluvustunnet.

Allikas: Greene M. Art and imagination: Reclaiming the sense of possibility. The Phi Delta Kappan. 1995 Jan 1;76(5):378-82.

Boal A, McBride MO. Theatre of the Oppressed. In The applied theatre reader 2020 Oct 20 (pp. 134-140). Routledge.

Kay A. Art and community development: the role the arts have in regenerating communities. Community development journal. 2000 Oct 1;35(4):414-24.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Juhtumiuuring: Ühtsus mitmekesisuses

Dunaj Dialog Institute'i korraldatud üritus oli osaluskunstiline installatsioon, mille eesmärk oli visuaalselt kujutada ühe kogukonna kultuuriliste identiteetide rikkust. Algatus kutsus sisserändajaid, pagulasi ja kohalikke elanikke ühiselt looma suurt kollektiivset kunstiteost, mis sümboliseerib ühtsust erinevuste keskel, läbi lihtsa, kuid mõjusa tegevuse.

Töötua alguses sai iga osaleja juhuslikult ühe riigi nime. Tema ülesanne oli uurida või mõelda kultuurisümbolile, maamärgile, traditsioonilisele motiivile või muustrile, mis seda riiki esindab. Kangamarkerite ja värvide abil kujutasid nad valitud sümboli otse ühisele suurele valgele lõuendile, näiteks voodilinale või tekstiilbännerile.

Kui individuaalsed sümbolid lisandusid kõrvuti, muutusid algselt eraldi rahvuslikud identiteedid järk-järgult üheks ühtseks kunstiteoseks - visuaalseks metafooriks kultuuridevahelisest koostöökoostööst. Mõned osalejad valisid lipud, teised maalisisid toitu, loomi või arhitektuuri elemente. Spontaanne värvide ja stiilide segu tekitas vestlusi, naeru ja uudishimu.

Üritus lõppes ringdialoogiga, kus osalejad jagasid, mida nad joonistasid ja mida nad õppisid. See lõpumõtisklus aitas kinnistada ideed, et kuigi kultuurid on erinevad, saavad nad koos eksisteerida ja üksteist rikastada, kui neid tuuakse kokku teadlikult ja loovalt.

Peamised mõjud:

- Loodi kaasav ja madala lävega ruum koostöiseks kunstiliseks eneseväljenduseks.
- Aidati osalejatel mänguliselt ja hinnanguvabalt õppida tundma neile võõraid kultuure.
- Kasvatati ühist omanikutunnet ja uhkust kollektiivse tulemuse üle.
- Näidati, kuidas sümboolne koostöö saab visuaalselt ja emotsionaalselt ületada erinevusi.
- Loodi püsiv kunstiteos avalikuks väljapanekuks, mis jätkab dialoogi ka pärast üritust

Allikas: Dunaj Instytut Dialogu

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvavaks

Tegevuse pealkiri: Maali oma lugu - joogialuste kaunistamise töötuba kultuuriliseks jagamiseks

Kirjeldus

Osalejad kaunistavad tavalisi joogialuseid, maalides neile sümboleid, värve või mustreid, mis peegeldavad nende kultuuri, väärtusi, mälestusi või isiklikke lugusid. Iga kaunistatud alus muutub väikeseks „kunstiliseks tutvustuseks” selle loonud inimesest. Pärast loovat osa kutsutakse osalejaid jagama oma kujunduse tähendust rühmas või väikestes ringides. Soovi korral võib aluseid vahetada kingitustena, luues käegakatsutava ühenduse ja heatahtlikkuse sümboli.

Kuidas seda kasutada?

Tegevuse ajakava

1- Siisejuhatatus:

selgita lühidalt töötoa eesmärki - väljendada kunsti kaudu oma identiteeti ja kultuurilist tausta ning luua sidemeid erinevuste vahel.

2- Loov protsess:

jaga osalejatele materjalid ja julgusta neid mõtlema lihtsatele ideedele, nagu värvid, traditsioonilised mustrid, lemmikpaigad või kuuluvust sümboliseerivad märgid. Võid pakkuda küsimusi:

- "Milline sümbol tähistab sinu jaoks kodu?"
- "Milline värv jutustab sinu loo?"
- "Kas saad joonistada mälestuse oma koduriigist või uuest naabruskonnast?"

3- Jagamissessioon:

pärast kaunistamist kutsu osalejaid jagama oma aluse lugu naabri või rühmaga.

Julgusta mitteametlikke vestlusi kultuuriliste sarnasuste ja erinevuste üle.

4- Valikuline näitus:

aseta valmis alused väikesele näitusele või pildista need dokumenteerimiseks. Osalejad võivad ka oma aluseid sõpruse märgina vahetada.

Allikas: Dunaj Instytut Dialogu

Allikas: Dunaj Instytut Dialogu

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Tegevuse pealkiri: Maali oma lugu - joogialuste kaunistamise töötuba kultuuriliseks jagamiseks

Millal kasutada?

Lõimumis- või kogukonnaehitusprogrammi keskmises või hilisemas etapis, et julgustada loovat dialoogi, kultuurivahetust ja kestvaid mälestusi sisserändajate ning kohalike naabrite vahel.

Tegevuse tüüp

Loov eneseväljendus, kultuuridevaheline dialoog, praktiline töötuba.

Sihtrühm

Sisserändajad, pagulased ja kohalikud elanikud alates 16. eluaastast.

Arendatavad oskused

- loov eneseväljendus;
- kultuurivahetus ja lugude jutustamine;
- peenmotoorika ja tähelepanu detailidele;
- empaatia ja kultuuridevaheline mõistmine;
- mitteametlik sotsiaalne suhtlus

Vajalikud materijalid

- tühjad korgist või keraamilised joogialused;
- akrüülvärvid, markerid või püsipliatsid;
- pintslid ja veetopsid;
- paberrätikud;
- lauakaitsed;
- valikuline: lakk või kaitsesprei valmis aluste kaitsmiseks

Nõuanded õppijatele

- Keskendu pigem tunnete või mälestuste väljendamisega kui „täiusliku” kujunduse loomisele.
- Sinu joogialus jutustab loo sellest, kes sa oled - õiget ega valet ei ole.
- Naudi võimalust õppida üksteist kunsti kaudu tundma!

Allikas: Dunaj Instytut Dialogu

Allikas: Dunaj Instytut Dialogu

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Soovitused mooduli kohta

Projektid

- **Musicians Without Borders – Europe-wide**

Projekt, mis kasutab muusikat rahulooma ja sotsiaalse kaasatuse vahendina.

<https://www.musicianswithoutborders.org>

- **The Paper Project – Soome**

Kogukondlik kunstiprojekt, kus pagulased ja kohalikud loovad paberil visuaalseid lugusid, uurides ühistes töötubades mälu, kaotust ja lootust.

<https://www.hilma.fi/en/the-paper-project/>

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

MOODUL 5

Kultuuri- ja traditsiooniliste
pidustuste korraldamine

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvaks

Siisejuhatatus

See moodul keskendub kultuuri ja traditsiooni avalike tähistamiste kujundamisele ja läbiviimisele kui võimsatele kogukonna lõimumise vahenditele.

Kultuuripidustused võimaldavad mitmekesistel kogukondadel väljendada identiteeti, luua sidemeid teistega ja kinnitada oma kohta ühiskonnas. Kui selliseid üritusi koordineeritakse tähenduslikult, aitavad need tugevdada sotsiaalset sidusust, edendada vastastikust austust ja tuua esile ühiseid väärtusi, mis ühendavad kõiki elanikke - nii pikaajalisi kohalikke kui ka äsja saabunud naabreid.

Teoreetilised raamistikud

Kultuuriline lõimumine ei tähenda erinevuste kustutamist, vaid ühise ruumi kasvatamist, kus mitmed identiteedid saavad koos eksisteerida ja tähenduslikult panustada. Interkulturalismi teooria järgi toimub lõimumine kõige tõhusamalt suhtluse, mitte isolatsiooni kaudu. Ühisest kultuurilisest tähistamisest lähtuvad üritused muutuvad sellise suhtluse vahenditeks, pakkudes nii sümboolseid kui ka reaalseid ruume, kus lugupidamine, uudishimu ja dialoog saavad loomulikult tekkida.

Kogukonna arendamise vaatenurgast edendab kultuuriürituste korraldamine interkulturalismi - mõistet, mis julgustab kultuurirühmade vahelist suhtlust ja vastastikkust, mitte passiivset kooseksisteerimist. Sotsioloog Émile Durkheimi järgi tugevdavad rituaalid ja ühised sümbolid kollektiivset identiteeti ja sotsiaalset solidaarsust. Interkulturalism väärtustab iga rühma panust ühisesse sotsiaalsesse ruumi. See suurendab sotsiaalset kapitali, kasvatab usaldust ja loob koostöövõimalusi. Sellised üritused nagu „Žijeme na Slovensku” näitavad, kuidas hoolikalt kujundatud pidustused võivad toimida kultuuridevahelise dialoogi ja lõimumise platvormidena.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Tegevus: Žijeme na Slovensku

Kirjeldus

“Žijeme na Slovensku” („Me elame Slovakkias”) on kultuuridevaheline festival, mida korraldab Bratislavas igal aastal Spoločná cesta koostöös kohalike partneritega. Üritus tõstab esile Slovakkias elavate rahvusvähemuste ja sisserändajate kogukondade panust. Traditsioonilise toidu, muusika, tantsu ja lugude jutustamise kaudu jagavad osalejad oma kultuuripärandit laiema avalikkusega. Üritust peetakse ÜRO rahvusvahelise inimliku vendluse päeva (4. veebruar) auks, peegeldades kaastunde, rahu ja kooseksisteerimise väärtusi. See ei ole üksnes tähistamine, vaid ka elav näide edukast lõimumisest ja kogukonnaehitusest.

Kuidas seda kasutada?

Tegevus on mõeldud suuremahulise kogukonnaüritusena ning seda tuleks korraldada koostöös kohalike sidusrühmadega. Iga kaasatud kogukond võtab vastutuse oma kultuurilise esitluse eest, samal ajal kui keskne korraldusmeeskond tagab ürituse ühtsuse, ligipääsetavuse ja nähtavuse.

Tegevust saab korrata piirkondlikul või omavalitsuse tasandil. See on eriti mõjus siis, kui see seotakse tähendusliku sündmusega, näiteks rahvuspüha või rahvusvahelise tähtpäevaga, nagu inimliku vendluse päev. Koostöö kohalike omavalitsuste, kultuurikeskuste või koolidega aitab tagada kaasava osalemise.

Millal kasutada?

Sobib üritusteks, mille eesmärk on kultuuridevaheline mõistmine ja solidaarsus, eriti oluliste kuupäevade ümber, nagu rahvusvaheline inimliku vendluse päev, migrantide päev või kohalikud mitmekesisuse päevad.

Tegevuse tüüp

- avalik kogukonnaüritus;
- kultuurfestival;
- lõimumisalgatus.

Allikas: Spoločná cesta

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvavaks

Tegevus: Žijeme na Slovensku

Sihtrühm

- rahvusvähemuste ja sisserändajate kogukondade liikmed;
- igas vanuses kohalikud elanikud;
- MTÜd, omavalitsusüksused ja kultuuriasutused;
- õpilased, õpetajad ja noorteorganisatsioonid;
- üldine avalikkus, kes tunneb huvi kultuurilise mitmekesisuse vastu.

Arendatavad oskused

- kultuuridevaheline suhtlus;
- ürituse koordineerimine ja meeskonnatöö;
- avalikkuse kaasamine ja lugude jutustamine;
- sotsiaalne ja emotsionaalne intelligentsus;
- koostöö ja esindatus.

Vajalikud materjalid

- avaliku ligipääsuga koht (kogukonnakeskus, turuhoone või väljak);
- lava ja helitehnika;
- kultuurirühmadele boksid või lauad;
- reklaammaterjalid (flaierid, bännerid, sotsiaalmeedia visuaalid);
- toidu käitlemise vahendid, kui pakutakse degustatsioone;
- vabatahtlike koordineerimise materjalid (nimesildid, ajakavad);
- mitmekeelne kirjeldus.

Allikas: Spoločná cesta

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Tegevuse ajakava: Žijeme na Slovensku

1. Opening & Welcome (15 minutit)

- lühike kõne korraldajalt või linna esindajalt.
- Tutvustatakse festivali eesmärgi: kultuuriline ühendus, ühised traditsioonid ja inimlik vendlus.
- Rõhutatakse rahvusvahelise inimliku vendluse päeva tähendust.

2. Kultuurietendused – Osa I (45 minutit)

- laval traditsiooniline muusika, tantsud ja folkloor.
- Esimene kogukondade ring esitab oma kultuuriprogrammi.
- Läbiviija tutvustab iga etteastet lühikese taustaga.

3. Näitus ja toidulauad on avatud kogu päeva:

- külastajad liiguvad ringi ja tutvuvad eri riike esindavate boksidega.
- Maitstakse traditsioonilisi roogasid, vaadatakse traditsioonilisi riideid, käsitööd ja kultuuriväljapanekuid.
- Läbiviijad või vabatahtlikud kaasavad külastajaid kergete vestlustega:
 - “Milline on tüüpiline tähistamine teie kultuuris?”
 - “Mida see roog või muusika teie jaoks tähendab?”
 - “Kuidas te Slovakkiasse elama sattusite?”

4. Kultuurietendused – Osa II (45 minutit)

- ülejäänud kogukonnad esitavad oma kultuuriprogrammi.
- Võimalusel lisatakse interaktiivseid osi, näiteks publiku tants või muusikatöötuba.

Allikas: Spoločná cesta

Allikas: Spoločná cesta

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Tegevuse ajakava: Žijeme na Slovensku

5. Vendluse ring (15 minutit): lühike kõne korraldajatelt või linna esindajatelt.

- Sümbolne hetk, kus kõik kogukondade esindajad ja külastajad ühinevad suureks ühisfotoks.
- Muusika või luule võib seda hetke saata ühtsuse märgina.
- Võib ette lugeda lühikese ühise mõtiskluse või avalduse.

6. Mitteametlik dialoog ja lõpetamine (30 minutit)

- ruum suhtlemiseks, intervjuudeks ja refleksiooniks.
- Vabatahtlikud või läbiviijad saavad kutsuda külalisi jätma kommentaare, mälestusi või tagasisidet.
- Tānusõnad ja tunnustused partneritele ning kogukondadele.

Valikulised lisad:

- **Retseptisein:** kutsu iga kogukonda jagama üht retsepti oma toidulaualt.
- **Fotonurk:** traditsiooniliste kostüümide ja kultuuriliste rekvisiitidega.
- **Laste tegevusala:** kultuurilised käsitööd või keelemängud noorematele külastajatele.

Allikas: Spoločná cesta

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Soovitused mooduli kohta

Projektid

- **Cultural Compass – Ljubljana, Sloveenia**

Projekt Cultural Compass toetab pagulaste, varjupaigataotlejate ja uustulijate lõimumist Sloveeniasse läbi kaasahaaravate kultuurituuride ning loominguliste ja kunstipõhiste tegevuste Ljubljanas. See on oluline näide sellest, kuidas kultuuriüritused võivad olla sotsiaalse kaasamise vahendid, ühendades uustulijaid vastuvõtva riigi kultuuripärandiga ja tugevdades kogukonna sidusust.

<https://encc.eu/microgrants/cultural-compass-for-refugees-asylum-seekers-and-newcomers>

TED-kõned

- **Curating Community – Amy Blackmore**

Põhjalik vaade kogukonnast lähtuvate kunstifestivalide rollile, mis soodustavad ja toimivad kultuurilise lõimumisena. Amy Blackmore'il on üle 15 aasta kogemust kunsti ja kultuuri valdkonnas. Oma kõnes rõhutab ta, kuidas sellised üritused võivad lõhkuda barjääre ning aidata ehitada ühtsemaid ja kaasavamaid kogukondi.

<https://www.hilma.fi/en/the-paper-project/>

- **How Festivals Build Real Communities from Utopian Visions - Eamon Armstrong**

Kõne uurib, kuidas festivalid toimivad kogukonnaehituse ja sotsiaalse innovatsiooni tegevustena kõigi ühiskonnarühmade jaoks. Eamon Armstrong on kirjutanud mitmeid populaarseid veebitekste festivalidest ja festivali kogukondadest. Oma kõnes arutleb ta, kuidas sellised kohtumised võivad soodustada päris muutusi, luues kaasavaid ruume ja jagatud eesmärki.

<https://www.youtube.com/watch?v=GdOHly8y7pE>

Allikas: Spoločná cesta

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvavaks

MOODUL 6

Koostöised vabatahtlikud
projektid kunsti ja kultuuri
kaudu

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvavaks

Siisejuhatatus

See moodul keskendub sisserrändajate ja kohalike elanike vaatenurkade jäädvustamisele ja jagamisele osalusliku fotopõhise tegevuse kaudu. Tegevus pakub visuaalset dialoogi kultuuride vahel, kutsudes osalejaid jagama fotograafia kaudu, mida vastuvõttev riik nende jaoks tähendab. Need fotod muutuvad lugude jutustamise vahenditeks, mis seovad isiklikud lood paigaga ning loovad emotsionaalseid sidemeid, uudishimu ja dialoogi.

Moodul sobib eriti hästi oluliste riiklike või kultuuriliste tähtpäevadega, näiteks iseseisvuspäevade, kohaliku pärandi festivalide või kogukonna pidustustega. Sellised sündmused pakuvad tugeva kultuurilise raami, milles osalejad saavad mõtiskleda identiteedi, kogukonna ja kuuluvuse üle oma uues keskkonnas.

Teoreetilised raamistikud

Interkulturalismi vaatenurgast öitseb kultuuriline lõimumine tähendusliku suhtluse, mitte sunnitud assimilatsiooni kaudu. Kui sisserrändajad väljendavad oma kogemusi visuaalselt ja kohalikud neid näevad, tekib dialoogiline ruum. Selline visuaalne vahetus soodustab vastastikust tunnustust ja vähendab sümboolseid piire.

Kogukonna arendamise teooria järgi, eriti sotsiaalse kapitali ja vastastikkuse mõistete kaudu, suurendavad sellised jagatud projektid nagu fotonäitused usaldust, loovad võrgustikke ja tugevdavad ühist omanikutunnet avaliku ruumi üle. Sotsioloog Pierre Bourdieu töödele tuginedes võib öelda, et kultuuriline osalus tugevdab sotsiaalset sidusust, suurendades marginaliseeritud rühmade sümboolset kapitali ja võimaldades nende häält avalikus ruumis nähtavaks teha. Tegevused nagu „Eesti minu silmade läbi” muudavad igapäevased sümbolid - näiteks maastikud, tänavad ja inimesed - ühenduse ja võimestumise punktideks.

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

SPOLOČNÁ CESTA
Občianske združenie

Tegevus: Minu silmis Eesti

Kirjeldus

See tegevus kutsub sisse­rändajaid ja kohalikke elanikke väljendama fotograafia kaudu, kuidas nad näevad ja kogevad elu oma vastuvõtvast riigis. See pakub visuaalset platvormi, kus osalejad saavad jagada isiklikke lugusid, tuua esile igapäevaseid hetki ning mõtiskleda kogukonna ja kuuluvuse tähenduse üle. Tehniliste fotograafiaoskuste hindamise asemel rõhutab tegevus emotsionaalset sidet, sümbolismi ja erinevaid vaatenurki.

Kuidas seda kasutada?

Korraldajad kutsuvad osalejaid esitama isiklikke fotosid, mis kujutavad igapäevaelu, maastikke, emotsioone või kogukondlikke suhtlusi. Fotodega kaasnevad lühikesed pealkirjad või lood ning neist koostatakse füüsiline või digitaalne näitus. Läbiviijad kasutavad fotode taga olevaid lugusid refleksiooni, dialoogi ja kultuuridevahelise õppimise juhtimiseks.

Millal kasutada?

Sobib kultuuridevahelisteks kogukonnaüritusteks, kodanikupühadega seotud näitusteks, sisse­rändajate tervitusnädalateks või hariduslikeks töötubadeks.

Tegevuse tüüp

- osaluslik kunstitöötuba;
- kogukondlik lugude jutustamine.

Sihtrühm

Sisse­rändajad, pagulased, kohalikud elanikud, noored ja kultuuridevahelised vabatahtlikud.

Arendatavad oskused

- visuaalne ja emotsionaalne kirjaoskus;
- lugude jutustamine ja refleksioon;
- empaatia ja teise vaatenurga mõistmine;
- avalik esinemine ja esitlemine

Vajalikud materjalid

- kaamerad või nutitelefonid;
- trükitud või digitaalne galeriiruum;
- projektor või fotode väljapanekutahvel;
- refleksioonikaardid või lugude jutustamise juhised;
- mugav ruum jagamissessiooniks.

Allikas: SATU MTÜ

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

Tegevuse ajakava: Minu silmis Eesti

1. nädal: planeerimine ja teavitust

- Määratle projekti teema ja eesmärgid.
- Vali näituse kuupäev ja koht. Võimalusel seo see kultuurilise või riikliku tähistamisega, näiteks iseseisvuspäevaga.
- Koosta fotode esitamise kutse mitmes keeles.
- Kujunda reklaammaterjalid, näiteks plakatid ja sotsiaalmeedia visuaalid.
- Võta ühendust võimalike partneritega, näiteks koolide, MTÜde ja kogukonnakeskustega.

2. nädal: tööde esitamise kutse ja osalejateni jõudmine

- Levitage fotode esitamise kutset sotsiaalmeedias, flaieritel ja e-kirjades.
- Korraldage osalejatele veebipõhine infotund või küsimuste-vastuste sessioon.
- Jagage fotoideid või juhiseid, et inspireerida mitmekesiseid esitlusi.

3. nädal: esitamise tähtaeg ja kureerimine

- Sulge tööde esitamise periood.
- Vaadake fotod üle ja kureerige valik, näiteks 15-20 mõjusat fotot.
- Võtke osalejatega ühendust lühikeste pealkirjade või lugude saamiseks.
- Lõpetage näituse logistika, näiteks koht ja ülespanek.

4. nädal: näitus ja refleksiooniüritus

- Seadke näitus üles füüsilises või digitaalses vormis.
- Avage näitus avalikuks vaatamiseks.
- Korraldage osalejatele üritus, kus nad saavad oma fotode üle mõtiskleda, näiteks aruteluring või lugude jutustamise sessioon.
- Reklaamige näitust sotsiaalmeedias.
- Koguge külastajatelt ja osalejatelt tagasisidet.
- Muutke üritus kaasavaks ja julgustage avalikkust fotodega suhtlema.

Allikas: SATU MTÜ

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvavaks

Soovitused mooduli kohta

Nõuanded õppijatele

- Keskendu rohkem foto taga olevale tähendusele kui kompositsioonile.
- Austa teiste lugusid ja kultuurilisi väljendusviise.
- Ole avatud erinevatele viisidele, kuidas igapäevaelu näha ja kogeda.
- Esita läbimõeldud küsimusi ja kuula aktiivselt.

Projektid

- **Intercultural Gardens – Saksamaa**

Projekt, mis julgustab kultuuridevahelist vahetust kogukonnaaianduse kaudu.

<http://internationale-gaerten.de/>

Hääled ürituselt

“Mind hämmastas, et lapsed mängisid ikka veel õues nii külma ilmaga. Valgus oli sel päeval nii pehme - õue minek oli tõesti seda väärt!”

-Claire Sichel (Prantsusmaa)

Allikas: SATU

“Võtsime Eesti kõige põhjapoolsema osa lindudelt korraks ära.” Žüriiliige Kristina Amor märkis: „See foto on mitmetähenduslik; iga vaataja näeb erinevat lugu. Siin võib märgata üksildust ja vastuste otsimist, mida võib kogeda ka Eestisse saabunud välismaalane.”

-Mustafa Özdemir (Türgi)

“Eestis on palju imelisi asju: loodus, kord, turvalisus. Ennekõike pakkus Eesti meile vabadust, rahu ja pere ühtsust. Selle eest oleme alati tänulikud. Kuid sellel mündil on ka teine külg. Välismaalasel on Eestis omad raskused. Seekord tahtsin juhtida tähelepanu sellele, et Eestis on sügis. Minu tehtud fotod meenutavad mulle kurbust, üksildust ja koduigatsust.”

-Sümeyra Çatal (Türgi)

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tutvavaks

Kokkuvõte

Kaasavaid kogukonnaüritusi ei määratle nende suurus ega eelarve, vaid kavatsus ja süda. Selle sissejuhatava mooduli üle mõtiskledes pidage meeles: kaasamine algab kuulamisest ja jätkub tegutsemisega. Kaasav üritus ei ava üksnes oma uksi - see loob ruume, kus inimesed tunnevad end nähtuna, kuulduna ja väärtustatuna.

Moodulite jooksul tutvusite konkreetsete näidetega sellest, kuidas lihtsad teod - koos ruumi kaunistamine, ühise eine jagamine, kultuurisümbolite vahetamine või loo jutustamine fotograafia kaudu - võivad muutuda võimsateks ühenduse tegudeks. Need näited ei ole ettekirjutused, vaid inspiratsioon. Te ei pea neid täpselt kopeerima; kohandage neid oma konteksti, oma inimeste ja oma visiooni järgi.

Pea meeles:

- Hea üritus on kaasloodud, mitte ülevalt alla juhitud.
- Tervitav ruum austab ja peegeldab sinna sisenevate inimeste mitmekesisust.
- Väikesed žestid - naeratus, jagatud suupiste, käsitöö või lahke sõna - võivad ehitada kestvaid sildu.

Loodame, et see tööriistakomplekt on andnud teile aluse mõtteviisi ja motivatsiooni kujutleda ning korraldada üritusi, mis toetavad kuuluvustunnet. Teie pingutustel on tähendus. Luues kaasavaid ja ligipääsetavaid üritusi, aitate kaasa tugevamatele ja ühtsematele kogukondadele, kus igal häälel on koht ja iga lugu väärib jagamist.

Allikas: SATU

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

CONNEX

Kogukonna **LÕIMUMISE** **TÖÖRIISTAKOMPLEKT**

Alustame.

Püsi ühenduses. Rohkemate materjalide ja
tulevaste algatuste kohta külasta meie veebilehti

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

CONNEX

Co-funded by
the European Union

SATU
saame tuttavaks

